

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtöken és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy en szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Politikai vergődések.

(Dsk.) Nincs szálnalmasabb látvány a társadalmi, úgy mint a politikai világban a céltalan vergődésnél, mely eszme, tartalom és bevallott, vagy be nem vallott végeztél nélkül küzködik a józan közvéleménnyel. Az egyént, kit sorsa, vagy végzete ilyen helyzetbe sodor, sajnáljuk, az egyének közös felfogása szerint tömörült összességétől, mit politikai pártnak neveznek, e kínos vergődésben undorral fordulunk el. Mert egyes ember a maga véges voltában tévedhet is, de pártoknak, melyek egy ország boldogítására törnek, s e törekvésüket ab ovó, szükségkép a balsiker koronázza, jobb nem is jönni a világra.

Voltak a mi politikai közéletünkben is pártok, melyeknek a maguk idejében meg volt az elhívhatóságuk s ha ez nem is, a létjogosultságuk, de a melyeket a korszellem egy ébredő fuvalma, nyomtalanul elsöpört. Mint, a hogy minden akciónak meg van a maga reakciója, akként születtek az újra-kelt alkotmányosság első éveiben a forradalom még sajtó emlékei a Sennyei-féle konzervatív pártot.

Az egetkérő liberális egyházpolitika megteremtette kezdetben a pártonkívüliek pártját, mely a klerikalizmussal vad-

házasságra lépett, s torzszűkítője már napvilágot látott a néppártban.

Először is azt kérjük, hogy párt-e a néppárt?

Szerintünk nem!

Mert hallottunk és láttunk a történelemben pártokat politikai elvek alapján csoportosulni, de hitelnek alapján nem. Mi köze van az ádáz politikának az égbe emelő hithez? Micsoda összeköttetésben van a pénzügy és hadügy az arkangyalokkal?

A kik ugyanegy malasztban hisznek, azoknak nem szükséges ugyanegy malasztban is hinni; sőt sokszor nem is lehet, és mi fő, nem is szabad. Mert a hit az ég, a politika földi sár.

Magyarország józan közvéleménye megmutatta már, s a vergődések folytán naponkint bizonyítja azt, hogy a néppárt létjogosultságát nem ismeri el. Annál kevésbé teszi ezt, mert amugy is szétagolt társadalmi és politikai közéletünkben nem akarja bevinni engedni a homousion és homoiusion újított kiadását.

Ezen az alapon minden protestánsnak, sőt reczipiált hazánkfiainak nem csak joguk, de kötelességük volna felekezeti párttá tömörülni, s milyen szépen nézne ki az országház — quod Deus overlat! — a mikor politikai argumentumok helyett a

templomok tornyán lévő gonbok, kakasok, egyes és kettős keresztetek verednének a thórával.

Milyen bizalmas arczczal tekintenek le egeikből Széchenyi, Kossuth és Deák erre a látványra! (Ámbátor, most se valami mosolyogva nézdelik végig bizonyára a mi saját, külön politikai világunkat.)

Másodsorban azt kérjük, hogy az a párt micsoda czimen nép-párt?

Hát szerintünk az sem!

Ez egy hangzatos czim, a mi a tudatlan tömeg elbolondítására van kifundálva, egy hazugság, a melynek árát nemsokára azok az elbolondítottak fizetik meg legkeservesebben.

Hát csak katolikus népe van Magyarországnak? Mert hát a tanai szerint egyedül idvezítő egyház kosai, juhái és báránykái vannak kiszemelve a preparálásra. Protestáns, zsidó, közvélemény, tudós, értelem, erő, bliktri!... A néppárt programjában (ha ugyan egy ilyen galimathiász programnak nevezhető) benne van a katolikus hitélet élesztése, párhuzamosan az antiszemizmussal, benne van az agrárpolitika, párhuzamosan a szociálizmussal, benne van az egyházpolitikai törvények revíziója, karöltve az abszolútizmusra törekvő konzervatív hajla-

TÁRCZA.

Kézdi-Vásárhely város története.)*

Irta: Dobay János.

(Folytatás.)

Az ellenmondó Aporokkal folytatott perről többé említés nincs, de azért a város az ajándékozott területet ezután sem használhatta békében, úgy hogy Báthori Gábor 1612-ben 3 leiratot intéz, hogy a város az erdő birtoklásában oltalmaztassék meg.

Ezután a káson-jakabfalviak lépnek fel s hiában tiltja el a fejedelem 1595-ben a falubelieket a háborgatástól, a határdifferenciák miatt állandó surlódások lesznek s per indul meg. Az 1619-ik évben határkijárási, feleltetés és esketés történik, 1627-ben Bethlen Gábor fejedelem a jakabfalviak foglalása miatt a helyszínére igazító bírakat rendel ki, 1641-ben a jakabfalviak a sententia meghallgatása végett a kir. táblára evokáltatnak, 1650-ben ismét feleltetés, 1654. esketés arra nézve, hogy a város az erdőt a Kocsoma tetőig használta, 1724-ben gubernalis rendelet intézkedik a határkiigazítás iránt s még 1831-ben is mind folyt a villongás s hogy mikor és miképpen ért véget, arról nincs írott emlék.

Pert folytatott a város a szentlélekiekkel és a Kőnzei családdal is az erdő felett, mely

utóbbiban 1824. szept. 15. béke jött létre s a város ennek alapján a családnak 400 frt fizetett.

Hasonló érdekes képet nyújt a város másik ordejének a Keeskés és Zsiros havas megszerzése. Hogy miképpen jutott ezen erdő a város birtokába, arról semmi okmány nincs s csak 1631-ben fordul elő a Rákóczi fejedelemhez intézett relatióban, hogy ezen erdőt a városiak használták, mire a fejedelem komolyan megparancsolja a lemhényieknek, hogy a kézdi-vásárhelyiektől elvett sertéseket adják vissza. Hat falu tartott ezen erdőséghez igényt, u. m.: Lemhény, Almás, Csernát, Nyujtód, Szászfalva és Sársfalva, ezen községek pert indítottak s évszázadokon át sok tanzás, esketés, határkijárási történt, de teljesen ma sincs befejezve, mert egy bizonyos terület felett manapság is foly a per. A városi levéltár sok érdekes okmányt őriz az ezen ügyben tett hivatalos intézkedésekről, melyek közül egy néhányat idézünk. Az 1685. évben Mikes Kelemen és Teleki Mihály országos biztosok előtt megállapodás jött létre, mely szerint a határ a Zsiros élen állapított meg; az 1680. évben Apaffy fejedelem parancsot ad ki, hogy a peres erdő a 6 faluval közös, 1780-ban Alvinczy Péter ítélőmester által a 6 falu közönsége végső ítélet kihirdetése végett Károly-Fehérvárra idéztetik. Az 1839. évben török és osztrák biztosok küldettek ki a magyar-román határ megállapítása végett s minthogy a per alatti erdőség a moldovai határt érinti, résztvettek ezen aktuson a kézdi-vásárhelyiek is. 1857-ben Böhm kerületi elnök átír a városi tanácsnak, hogy a moldovai generalconsulatusnak nehézségei vannak azért, hogy

a város, a Szalancz-patakon fűrészeket állított, 1842-ben a város az országgyűléshez fordul követve által, hogy segítsen az erdő ügyében.

E két erdőperen kívül volt a városnak egy harmadik is az al-feltorjaikkal, mely szintén évek során folyt, tenger adattal gazdagítván a városi levéltárt.

Jellemző azon kor szokásaira nézve azon gyakran ismétlődő eset, hogy az erdő kézdí-vásárhelyiek a torjaiak minduntalan megzalogolták s valahányszor ezért a polgárság panaszt emelt s a megtorló eljárás megindított, mindig elégségesnek bizonyult a torjaiak azon kijelentése, hogy ők nem vettek zálogot s mitsem tudnak róla. Ezzel szemben aztán a város követelése veszt népéért elégtételt olyformán, hogy egy alkalommal a vitás erdőn keresztül utazván, behajtja az altorjaiak állatait, miként ez az 1761. évről kezdve az iratok között feljegyezve van.

Meg kell itt még jegyeznem, hogy az 1631. évről egy jegyzéket őriznek a városi levéltárban, a melyben ki van mutatva, hogy a kézdivásárhelyieknek az összes kézdi széki erdőségekben erdőlési joguk van. A városi polgárság valószínűleg ezen jogát nem használhatta s így az elévült, mert a felsorolt erdőpereken kívül másról említés nincs.

Mindezen felsorolt erdőperek csak annyiban bírnak történelmi érdekel, mennyiben különös világot vetnek ama kor jog-biztonságára s azon mondhatni patriarchalis viszonyra, melyben a város polgárai a fejedelmekkel állottak.

(Folytatása következik.)

*) Mutatvány Háromszékvármegye közönségének most megjelent millenáris emlékkönyvéből.

mokkal. Szóval mindaz, a mi a népnek nem igazi javára szolgál, hanem kárára volt, lesz.

Ellenünk, magyarok ellen fordítja — másutt talajt nem találván — minden ellenségünket, az osztrák kamarillának, nemzetiségeinknek, a fendalizmusnak erejével, pénzével csepegtetik teli Zichy Nándor gróf és társai a haza szentelt földjét, hol az ő hivatásukra bejött kozákok lovainak patái gödröket vájtak, a nép verejtékével, mit izzad, keserves könnyeivel, miket hullat — — — és ők még nép-párt!

Nem az, nem az!

Száműzetésem ideje,

vagy miért hagytam ott Oláhországot.

Irta: Tornyai Ferencz róm. kath. lelkész.

Száműzetésem ideje! Pap írja ezt? Sokan fogják kérdezni, hogy mondhatja pap több évi missionáriusi működését, jóllehet barátságtalan külföldön, de mégis honfitársai, magyar vérei között száműzetésben töltött életnek?

Mivelhogy papiember vagyok, önönmagam is belátom azt, hogy szinte jogosultan vessék fel azt a fenti kérdést, mert hát egy papnak, de főképp egy missionáriusnak hivatása munkálkodni, tűrni, küzdeni, áldozni vallásáért és azon embertársaiért, kiknek lelki gondozását reá bízták, avagy a kinek lelki vezetését saját jószántából magára vállalta. Ugy van. Csakhogy e sorok t. olvasói már előre is tudják meg azt, hogy missionárius és missionárius közt különbség van, jóllehet maga a szó külső formájában csak egy fogalmat látszik jelezni. A missionáriusnál rendkívüli jelentősége van e látszólag jelentéktelen kérdésnek: hol működik?

Boldog hittérítő, boldog missionárius, ki ismeretlen világgrészek vadon portyázó népeinek hirdetheti a világ üdvözítőjének örök igaz, isteni evangéliumát; boldog, mert maga alkotja meg működése terét, művelheti a meghódított termékeny talajt s ha vérét követelik, szívesen adhatja, mert az övéért adja. Nem úgy van az oly missió területén, mint a milyenen több éven át én is iparkodtam eleget tenni annak a kimondhatatlan szép és magasztos feladatnak, melyet mint pap is, de — mint magyar ember is, annak idejében a fiatal szív egész lelkesezésével, a hazaszeretet tette serkentő önzetlen szent érzelmeivel keblemben magamévá tettem.

Azt mondtam, mint pap is, de mint magyar ember is. Ha ehhez hozzáteszem, hogy működési terem Oláhország volt, úgy hiszem, hogy megért a magyar világ. Volt idő, a midőn Oláhországban legalább is külsőleg jó szemmel nézték a magyart. Beszélek a havasalföldi Oláhországról, Galacztól Verezirováig. Ez abban az időben volt, a midőn az oláh ébredezni kezdett, ezeltűt úgy 30 esztendővel és azután körülbelül a nyolczvannas évek derekáig. Igen, addig jó volt a magyar nép abban a Moloch gyomru Oláhországban, mert ugyancsak a magyar nép erején állott lábra és ennek segítségével. Volt annak idejében pénz ott elég, Oláhországból is, a törökvilágból is. Igaz, hogy akkor, mint a hogy nekem nem egy, hanem száz és még több ma ott gazdag, de még sokkal több szegény, koldus, elzüllött öregmagyar ember beszélt, sok pénzszerzettamagyar. „Husz frankos aranyokkal mulattunk akkor“, mondta sokszor, egyszer jobb napokat élt, de most szegény eloláhosodott volt inasom, Pista. De e mellett a szegény beözönlő magyarság nem vette észre, hogy ő rakja le annak a számító nép iparának és akkoriban szörnyű primitív mezőgazdaságának mai alapját.

Az oláh, ha felületes is, de nagyon tanulókonny, s ravaszúsága határt nem ismer. A magyar ember egyeneslelkűsége mellett nem sokára felülkerekedett a román, minek a levét most issza meg az Oláhországban illemtiltotta, leirhatatlan jelzőkkel illetett, csak vérszemekkel nézett, gyűlölt, megvetett, minden jogoktól megfosztott, de azért mégis ott kinlódó, vallásától, nemzetiségétől, honfiúi érzéséből a legtöbb esetben kivetkőzött s alkalmazkodó

pária-magyar, kit vagy szülői után a balsors tapasztott ahhoz az áldatlan oláh földhöz, avagy egy szerencsétlen kivándorlás után a hazatérési lehetetlenség köti a rablánczoknál keservebb kötelékkel oly idegen országhoz, melyben míg a világ, magyarnak hazája, otthona, szerencséje s becsülete nem lesz. Itt előre megjegyzem, hogy bár sok gazdag, azaz ott meggazdagodott magyar ember van Oláhországban, de ne higgye senki, hogy azoknak látszólagos anyagi szerencséjük boldogságot is jelent. Bár pénzük mellett csak becsületük volna s olyas valami, a mit otthonnak mondanak. De az sincs, mert napjában százszor is éreztetik vele, hogy idegen, hogy az ők pénzén gazdagodott meg stb. mit száz ilyen gazdag magyarnak meghunyászkodása, magyar származását feltékenyen titkoló magatartása, csak nyíljék reá alkalom, keserves panaszzkodása bizonyít.

Röviden azt akarom kihozni, hogy az oláh azóta már rég letette álarczát a magyarokkal szemben, azóta nagyot változott a világ Oláhországban is.

Mima a magyar Oláhországban? Mondtam már, hogy pária, olyan valami szükséges rossz, a melyre az oláh, tetszik tudni az oláh! megvetéssel néz, kihasználni, kiaknázni a végletekig: olyas valami, mit a német bár drasztikusan, de a valóságnak elég szomorúan megfelelőleg úgy jellemez, hogy „Mädchen für Allee“.

(Folyt. köv.)

Székely és csángó leányok.

(Folytatása és vége.)

6.

A székely- és csángó vidéki nőegyesületek a községi közegoktól beérkező kimutatásokat hasonlóan nyilvántartásba vezetik s kimutatásaikat elküldik a budapesti Mártha egyesületnek (IV. kerület Ferencziek bazárja) illetőleg azon társnőegyesületeknek, melyekkel összeköttetésben állanak és melyeknek székhelyeire a jelentkezett cselédleányokat közvetíteni akarják. És pedig elküldik szintén minden évben négyyszer, u. m. márczius 10-én, május 10-én, szeptember 10-én és december 10-én.

7.

A vidéki nőegyesületek a betérjesztett kimutatásokra 10 nap mulva választ kapnak. A leányok minden negyedév elseje előtt 3 nappal utaznak el egyszerre az illető nőegylet székhelyéről és pedig pontosan márczius 29-én, június 28-án, szeptember 28-án és december 29-én. A leányok magukkal viszik cselédkönyveiket. Az esetben, ha az illető nőegylet székhelyéről egyszerre 30 leány indul, a vasuti üzletszabályzat értelmében fél III. osztályu munkás menetjegyekkel utazhatnak. E körülmény azonban az illető nőegylet által a helyi vasuti állomásfőnöknél 24 órával az indulás előtt bejelentendő.

8.

Az elhelyezést eszközölő egyesületek teendői a következők:

a) A székely, illetőleg csángó vidéki nőegyesületek által betérjesztett kimutatások adatait közli a helyi lapokban és így esetről-esetre figyelmeztetik a közönséget a székely és csángó cselédleányok érkezéséről.

b) A cselédleányok felfogadására vonatkozó jelentkezéseket előjegyzésbe veszik, figyelemmel vannak azonban arra, hogy csak megbízható jó családkhoz szegődtesse a székely és csángó leányok.

c) Gondoskodnak arról, hogy az érkező leányok a vasuti állomástól az egylet helyiségébe kalauzoltassanak és onnan szolgálat adójuknak a szegődítési feltételek megállapítása után átadassanak. Azokat a leányokat, kik nem találnak meg azonnal elhelyezésüket, Budapestre a Mártha egyesület cseléd otthonában, vidéki városokban pedig jóra való polgári családoknál mérsékelt díjazás mellett elszállásolják. Hasonlóképpen elszállásolják az időközben helyet változtatott és ideiglenesen hely nélkül maradt leányokat. Rajta lesznek azonban az egye-

sületek, hogy a székely- és csángó leányok legfeljebb 3 nap alatt ismét elszegődtesse.

9.

Közvetítési díj a székely- és csángó leányok a helyi nőegyesületeknek egyenként előre, 16 éven aluliak 50 fillér, korosabbak 1 korona díjat, a közvetlen elhelyezést eszközölő Mártha egyesületnek és más nőegyesületeknek pedig első havi bérüknek 5%-át, vagyis minden 1 korona után 5 fillért fizetnek. E díjak az elhelyezési költségek fedezésére s az esetleges megtakarítások a székely és csángó leányok érdekeit szolgáló pénzalap teremtésére fognak szolgálni.

A polgári leányiskola.

Minden lépés és mozdalom, mely a keleti Kárpátok tövében a nevelés és oktatás érdekében történik, kiváló fontosságu, mert a székely elem erősítését vonja maga után, ez pedig Erdély megtartására nézve elsőrendű kérdés s megvalósítja egy nagy ideálunk, mely az egységes nemzeti állam képében él lelkünkben.

Nagy jelentőségű mozgalmat indított meg a polgári leány iskola érdekében a közdi-vásárhelyi lelkes Nő-Egyesület.

Városunk nélküli a polgári leány iskolát, ezt a modern, hasznos intézményt, mely hivatva van, hogy 4 éven keresztül a nőknek általánosabb, szélesebb körű műveltséget adjon. Haladni kell a korról, ma 24 ezer leány tanuló részesül hazánkban ez intézmény áldásában.

A városi műveltebb polgárság igényeit ma már nem elégítheti ki az elemi iskola 6 osztályával. Mindig nagyobb a térfoglalása a nőnek a kenyérkereső pályákon, a mi megkívánja a jobb és szélesebb alapot, a mire alkalmas és kipróbált, életképes iskola, a polgári leány iskola. A polgári leány iskolába az elemi iskola IV-ik osztályát végzett tanulók vehetők fel s 4 év alatt fejezik be tanulmányaikat, mely idő alatt a magyar nyelv és irodalom, német és esetleg francia nyelv, történelem, földrajz, természetismeret és a művészeti s kézügyességi tárgyak, oly körét tanulják meg, mely egy művelt magyar nőnek elengedhetetlen. Ezzel az iskolával egyenlőnek tartják a felső leány iskolát, a mely az elemi iskola VI. osztályára épül s két évi tanfolyammal bir. Összehasonlítva a kettőt mindenki meggyőződhetik a polg. leány iskola előnyösebb voltáról. A felső leány iskola 2 évvel később kapja a növendékeit, mint a polg. leány iskola, így kevesebb időt fordíthat a cél elérésére s több olyan tárgyat nem tanít, hogy csak egyet említek, a németet, ez pedig csak javára irandó az utóbb említett intézetnek. A polgáriban 4 éven keresztül szélesebb mértékben szaktanítás történik. Nincs szükség privát tanításra azoknál, a kik a polg. leány iskolában végzik tanulmányaikat, míg a felső leány iskolát végzetek, ha pl. a kereskedelmi tanfolyamra óhajtanak menni, a német nyelv nem tudása miatt fel se vehetők. Nehézség áll elő annál a tanulónál is, ki az elemi leány iskola V. és VI. osztályát végezte s ha tovább akarja folytatni és kiegészíteni látókörét, akkor a polgári leány iskolába csak félével vizsga alapján történhetik a belépés törvény szerint. Az elősorolt okok teszik szükségessé a polg. leány iskolát és semmi mást. Ennek az iskolának érdekében indított mozgalmat buzgó és lelkes Nő-Egyesületnek, ennek a felállítására tettek alapítványokat a közdi-vásárhelyi Takarékpénztár 5 ezer forintot és a Kisegítő-Takarékpénztár 1000 frtot, ennek akar kisegítő szolgálatába állni részben a polg. fiu iskola tanári kara.

A vagyonosabb szülők leányaikat az elemi iskola IV. osztályának elvégzése után elvitték távoli városok polgári iskolájába, százakra menő áldozatokat hoztak, de az idegen helyt tanuló gyermekek házi nevelése folytonos aggodalomban tarthatta őket, hisz melyik az a szülő, ki ne aggódna serdülő gyermeke minden lépéséért, olyan korban, mikor még a házi nevelés kell, hogy a tanulást eredményesebbé, gyümölcsözőbbé tegye. A kik meg a 6 elemi osztályt végezték azok csak nagy nehezen, után pótlással, a mi a szülő kiadását szaporítja felvételével

léphettek a polgári leány iskola III-ik osztályába, magán vizsgálatot azonban tehetnének, mert 1892. évi 56.344. sz. v. és k. miniszteri rendelet így szól: „Teljesen ki nem fejlett polg. iskolánál felsőbb osztályról is lehet magánvizsgálatot tenni, az esetben, ha az iskola minden szaktárgyra el van látva tanerőkkel.”

A szegényebb szülők gyermekei, a kik jobban rá vannak szorulva, hogy kenyérkereső pályákra menjenek, de a polg. iskolát nem végezheték eddig, kénytelenek voltak erről lemondani.

Az elősorolt okokból üdvözölni a polg. leány iskola eszméjét, melynek megvalósítása, ha a szükségességét, hasznosságát a nőnevelés érdekében városunk és vidékének társadalma belátta; a kivitele, illetőleg a felállítása semmi nehézségbe nem ütközik.

A Nő-Egyesület, mint kezdeményező erkölcsi testület feltárja az okokat a székelyek atyja, nevelés ügyének apostola, nagyméltóságú Potsa József valószínű belső titkos tanácsos, cs. és kir. kamarás úrnál s megkéri, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnál eszközölje ki az engedélyt, egyelőre egy magán polgári leány iskola első osztályának megnyitására, olyan időben, hogy még az előkészületeket meg lehessen tenni a tanév megnyitásáig. Tantermet lehetne kérni az áll. elemi iskola felettes hatóságánál vagy a várostól. A mi az oktatást és igazgatást illeti azt a polgári leány iskolára képesített nők bevonásával a helybeli áll. polgári iskola tanári kara szívesen elvállalná. Az intézet fentartására szolgálának az áldozatkész Tarékpenztárak által tett alapítványok kamatai, a Nő-Egyesület által felajánlott évi 200 forint és a mérsékelt tandíjak, még állam segély megadása se szokott elmaradni az ilyen magán intézeteknél.

Egy évi fennállás után bemutatva az eredményt hihetetlen, hogy a székely oktatás és nevelés ügyét kiválóan a szívén hordozó miniszterünk, ne igyekeznék a hazának kiművelni s így megtartani, megmenteni a székely nőket az állat, hogy államivá tenné a magán polg. leány iskolát.

A polg. leány iskola felállítása városunkban nem helyi, hanem nemzeti érdek.

Zajzon Sándor.

Színház.

Jelezve volt már lapunkban, hogy a városi hatóság a két ízben is gazdátlaná vált színi engedélyt a sopron—székesfehérvári színházak igazgatójára, Szalkay Lajosra ruházta át, ki társulatával e hó 20-án meg is érkezett városunkba s még az nap este megkezdte előadásainak sorozatát.

Bemutató előadásul a nálunk még ismeretlen „Gyurkovics leányok” került színre. Herezeg Ferencnek, a szellemes és közkezdveltségű írónak e jóízű, elmés darabja egész estén derűltégekben tartotta a közönséget s ugyancsak jól mulatott a Gyurkovics leányok ügyességén, kik hozomány nélkül is tudtak maguknak férjeket fogni!

A szereplők valamennyien megállták helyüket s kiki tehetségéhez mérten igyekezett fokozni az előadás sikerét. Könnyedén, feszületlenül mozog a színpadon Gazdy Aranka (Mici). Igen jó volt Szalkay Lajos (Radányi ezredes). Kivált még Déry Béla (Horkay Fery).

Az összehívó, gördülékeny előadás, a csinos diszletek, az ügyes színpadi rendezés mind azt mutatják, hogy megbízható társulattal van dolgunk, mely előadásaival sok kellemes estét fog szerezni közönségünknek.

A helyzet szignatúrájához tartozik az is, hogy az előadás kezdetén Gazdy Aránaknak csokrot nyújtott fel a színpadra s hogy az előadás végét egy kellemetlen incidens zavarta meg, mely abból állott, hogy a színpad Szalkay Lajos alatt, tánc közben leszakadt. Egy kis gondos után nézéssel — természetesen a színház tulajdonosa részéről — el lehetne kerülni az ilyen vidéki mizeriákat.

Ujdonságok.

— Időjárásunk változó, de áldásos meleg napfény, csendes meleg esők váltják fel egy-

mást, a nélkül azonban, hogy még eddig az eső nagyobb mérvű lett volna. A vegetáció felüldült s hatalmas fejlődésnek indult, úgy, hogy a mi csak kipótolható, minden pótolva lesz, de bármily áldásos legyen az idő, a hosszas szárazság és fagyok által okozott károkat helyreütni nem tudja.

— Püspök látogatás. Májláth Gusztáv gróf erdélyi róm. kath. püspök hosszas bérma körútjának befejezésül f. hó 21-én délelőtt K.-Vásárhelyre érkezett. — Ámbár a főpásztor csak múlt évben volt K.-Vásárhelyen, mely alkalommal itt rendkívüli díszes fogadtatásban részesült, a közdivásárhelyi közönség ezúttal is igen szívélyesen fogadta. A püspök Zágonból érkezett kocsi K.-Vásárhelyre s így a vasút-utczán vonult be a városba: ezen utca, a piactér és a Kanta-utca, hol a püspök bevonult díszesen fel volt lobogóva s zöld galyakkal fel volt ékesítve. Délelőtt 1/12 óra tájban érkezett meg az egyház fejedelem kocsija a város végén felállított dísz-kapuhoz s itt a közönség nevében Bartók Károly polgármester fogadta, meleg szavakban tolmácsolván azon őszinte örömet, melyet a város polgársága vallás különbség nélkül érez a felett, hogy az erdélyi róm. kath. egyház apostoli buzgalma főpásztorát ismét körében tisztelheti. Mire a püspök ur az ő szokott szívélyes lekötőző modorában válaszolt. A diszkapunál összegyűlt óriás közönség lelkesült örömmel fogadta az egyházfőt, kinek rokonszenves egyénisége ezúttal is oly lebilincselő hatással volt mindenre, mint volt a múlt évben. A fogadtatás végeztével megindult a hosszú kocsisorból álló menet a harangok zúgása között a városon át s a hol elvonult mindenütt a legszívesebben tüntetett a közönség az ifjú püspök mellett. Délben volt a küldöttségek fogadtatása, a melyekről lapunk jövő számában fogunk megemlékezni.

— A „Közdivásárhelyi Önképző- és Műkedvelő-Egyesület” június hó 18-án a Nagy Ferencz ur rőtjében igen szépen sikerült néppünnepelellyel összekötött jünialist tartott. A borongós idő miatt a közönség csak délután 2 órakor kezdett gyülekezni s fél 3 óra után érkezett meg a jünialis védnökknője Nagyságos Molnár Józsiásné urasszony, a kinek a rendezőbizottság alelnöke egy csinos beszéd kíséretében átadta a csokrot s ezután a néppünnepelellyel kezdett vette. Mindenik verseny igen jól sikerült s a közönségnek bőven volt a min mulatnia azonban 5 óra körül megeredt az eső s az ünnepelellyel a zöldággal, szőnyeggel és lámpionokkal szépen felszított teremben kellett folytatni. Este fél 8 órakor, az eső megszűnő, lehetséges volt a tüzijáték megtartása is, a mely valóban fénypontja volt a gazdag műsoroknak. A táncz éjjel 2 órakor végződött be s mindvégig jó kedv uralkodott. Anyagilag is elég szépen sikerült a mulatság, mivel az összes bevétel 240 forintot tett ki, de ha az idő kedvező lett volna, még egyszer akkora közönségre lehetett volna számítani. A szép siker a rendezőség buzgalma és fáradozásának volt köszönhető. — Ezen beküldött nyilatkozatot azon megjegyzéssel közöljük, hogy mi látjuk a műkedvelő egyesület buzgólkodását, de nem látjuk azt a jótékony célt, melyet szolgál. Igen óhajtanék, ha a műkedvelő egyesület is, mint más hasonló kulturintézmény időnkint titkári jelentéseiben, vagy számadásai nyilvánosságra hozatala útján beszámolna azon nagy jövedelmekről, mihez elég sűrű előadásai révén jut, mert a végén is a publikumnak joga van megkövetelni a nyilvános számadást arról, hogy a jótékonyosság oltárára letett áldozatai miképpen használtak fel.

— Értesítés. A háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet rendes és bejáró növendékeinek f. tanévi záróvizsgálja az intézet helyiségében f. hó 26-án d. e. 8—12, d. u. 3—6 óráig fog megtartatni. Midőn erről a nagy közönséget egész tisztelettel értesítjük, egyszersmind szívesen kérjük, hogy azon minél számosabban megjelenni szíveskedjenek. K.-Vásárhelyt, 1899. jun. 18. Az intézet iskolászeke.

— Nyilvános-köszönet. Wilhelm Ferencz, gyógyszerész urnak, mint az elavult csusz és köszvény elleni vértisztító-thea feltalálójának Neuunkirchenben (Alsó-Ausztria). A vért tisztítja úgy a köszvényes, mint csuzus bántalmakban. Midőn tehát a nyilvánosság elő lépek, teszem ezt azért, mert első sorban kötelességemnek ismerem neun-

kircheni Wilhelm gyógyszerész urnak legbensőbb köszönetemet nyilvánítani azon szolgálatért, a melylyel az ő vértisztító-theája az én fájdalmas csuzos szenvedéseimben reám hatott, másod sorban pedig azért, hogy hasonló bajban szenvedőknek figyelmét e theára felhívjam. Nem vagyok képes leírni az ő szenvedő fájdalmakat, melyeket 3 éven keresztül minden időváltozás alkalmával tagjaimban kiállottam, a melytől sem gyógyszer, sem a bécsi fürdőn használt kónes fürdés nem volt képes megmenteni. Álmatlanul hánykódtam ágyamban éjjelen keresztül; étvágyam nagyban csökkent; egész valóm szomorú kinézetűt öltött magára és egész testi erőm megfogyatkozott. Ezen vértisztító theának 4 heti használata után azonban fájdalomtól nemcsak teljesen megmenekültem, hanem jelenleg is — miután már 6 hete, hogy nem használok — teljesen ment vagyok és egész testi erőm megjavult. Nagyot meg vagyok győződve, hogy mindenki, ki hasonló szenvedésekben ezen theát veszi igénybe: Wilhelm Ferencz urat áldani fogja. Kiváló tisztelettel Streithfeld Butschin grófnő, főhadnagy neje.

— Felvétel a polgári fiúiskolába. Tudomására jutott a közdivásárhelyi állami polg. fiúiskola testületének, hogy az elemi népiskola IV. osztályába járó tanulók szülői úgy vannak értesülve, hogy az V. és a VI. oszt. végzése után a polgári fiúiskola III. osztályába akadálytalanul léphetnek be. Ez azonban téves hit, mert a nagyméltóságú vall. és közokt. miniszter ur 1892. ápr. 5-én 8359. sz. a. kimondotta, hogy ez csak felvételi vizsga alapján történhetik. A rendelet szó szerint: „Az elemi isk. V. vagy VI. osztályát végzett tanulók, a mennyiben koruknál fogva az illető osztályba beillenek, felvételi vizsgálat alapján, a polgári iskola II. illetőleg III. osztályába is felvehetők.”

H I R D E T É S E K.

Sz. 8—1899.

közp. vál. jkv.

Hirdetmény.

Az 1900-ik évre érvényes biró országgyűlési képviselő választó jogosultak névjegyzéke a hármas bizottság által összeállítván, központi választmányunk felhívja a város jogosult lakosait, hogy ezen ideiglenes névjegyzéket, mely a polgármesteri hivatalnál folyó hó 25-éig naponta délelőtt 8 órától déli 12 óráig kitéve lesz, bárki betekintheti és délután 2 órától esteli 6 óráig azt lemosolhatja.

A fenn jelzett ideiglenes névjegyzék ellen 1899. július hó 5. napjától ugyanazon hó 15-ik napjáig, tehát 10 napig felszólalásnak helye van, e felszólalások a polgármesteri hivatalnál adandók be s ily beadványban többen is felszólalhatnak.

Folyó évi július hó 5-étől ugyanazon hó 25-éig a névjegyzék mellé beérkezett felszólalások is kitéve lesznek s azokról észrevételeit július 16-ától július hó 25-éig, tehát az utolsó 10 napon át bárki megteheti.

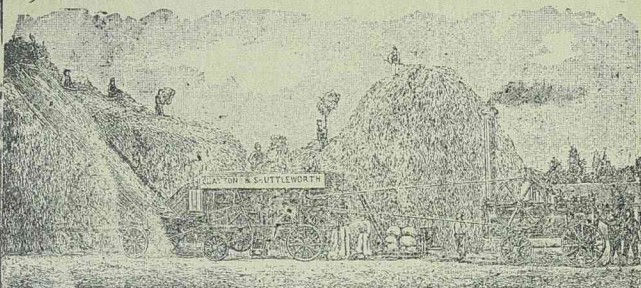
A felszólalások, ugyancsak az erre tett észrevételek bélyegmentesen a központi választmányhoz címelve adandók be és a darab átvételéről kívánatra olismervény fog adatni.

Kézdi-Vásárhely város központi választmányának, 1899. évi június hó 5-én tartott második üléséből.

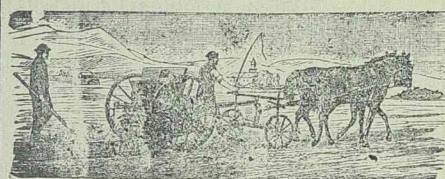
Bartók Károly, Kovács Dániel,
közp. vál. elnök. közp. vál. jegyző.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek
továbbá járgány-csépplőgépek, löher-csépplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló-és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szeeskvágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívá-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ le-nagyobb
locomobil- és csépplőgép-gyára.

Több mint 50 év óta
sikerrel használtatik
Az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki SALVATOR-SZAPPAN

Valódi minőségben csakis
mint eddig, ezentul is
ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle
gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

SZEPLŐKET

és

MÁJFOLTOKAT,
valamint az összes

**bőrtisztítálatan-
ságot**

biztosan eltávolít

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben 50 kr és 1 frt.
1 tégely képaszta . . . 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg
beiktatott védjeggyel el vannak látva és ké-
retik a t. közönség csakis **DIENES-féle** eszéki
kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

T. CZ.

Alulírott igazgatóság tisztelettel tudatja, hogy a kovásznai
fürdőket és gyógyforrásait 15 évre bérbe adta Ifj. Becsek Imre és
Ifj. Török Sándor uraknak, miután az egész kezelést ezen urak
fogják ezután vezetni, őket legmeselegbben ajánljuk és biz-
tosíthatja az igazgatóság, hogy a nagyérdemű közönség bérlő urak-
hoz a legnagyobb bizalommal fordulhat, mert minden tekintetben
eleget kívánnak a nagyérdemű közönség kívánalmainak tenni.

A kovásznai fürdő részvénytársulat
igazgatósága.

„Horgász gyógyforrás”.

Ezen ásványvíz kitűnő hatással
használtatik a légző szervek hu-
rutos bántalmainál, összetétele
olyan, mint a világhírű gleichen-
bergi viznek, de borral is igen
kellemes.

„Hankó gyógyforrás”.

Legkitűnőbb ásványvíz, az
emésztő szervek bajainál pó-
tolja a Karlsbadi vizet, s mint
hashajtó, feleslegessé teszi a
keserű vizeket, az annál nagyobb
előny, mert kellemes ízénél
fogva igen könnyen iható, sőt
borral is használható.

„Sós-fürdő”.

Vize olyan dus sőtartalmu, hogy
hasonló összetételű vizekkel
kiállja midig a versenyt. Ki-
tűnőnek bizonyult csuzos, gör-
vélyes bajoknál. Fekvése oly
gyönyörű, hogy mint kirándu-
lási hely is méltánylandó.

Az összes fürdők ujonnan lettek berendezve és igen bő viz felett rendelkeznek jelenleg.

2-8.

T. CZ.

Alulírottak tisztelettel tudatjuk, hogy eddig a kovásznai
fürdő részvénytársaság által kezelt fürdőket és gyógyforrásait 15
évre bérbe vettük. Midőn erről a T. közönséget értesítjük, egyuttal
biztosítjuk, hogy kifogástalan kezelés, gyors szállítás által igye-
szünk a T. közönség bizalmát kiérdemelni, becses bizalmukat kérve
Maradunk kiváló tisztelettel

A kovásznai fürdők és gyógyforrások bérlői:

Ifj. Becsek Imre és Ifj. Török Sándor.

„Pokolsár-fürdő”.

A világon páratlan a maga ne-
mében. Feltétlenül gyógyítja a
mindenféle csuzos bántalmat
meg ischást is. Kitűnő hatással
van idegbajoknál, görvélyes be-
tegeknél is, esontszunál, iszapja
női betegségeknek barmulatos
hatással van.

„Mikes vasas-fürdő”

Vetélkedik a világ bármely va-
sas fürdőjével női bajoknál,
magtalságnál biztos hatása.

„Pokolsár-fürdő lép-
lugsója.”

Száritott állapotban ládákban
kapható és az előirt orvosi uta-
sítás szerint, fürdőkül használ-
ható háznál, gyógyítja mind-
azon bajokat, melyeket a fürdő
is gyógyít. Az ásványvizek és
fürdőtermékek alulírottaknál
kaphatók, árjegyzéket kíváratra
küldünk.

A kovásznai fürdők és gyógyvizek bérlői:

Ifj. Becsek Imre és Ifj. Török Sándor.